

Innkalling

Utvalg:	Karmøy ungdomsråd
Møtested:	Karmøy kulturhus Åkrehamn (Rådhusvegen 71, 4270 Åkrehamn)
Dato:	02.02.2021
Tid:	Kl. 12:00

Forfall med kortfattet begrunnelse og eventuelle habilitetsspørsmål meldes snarest til møtesekretær på valg@karmoy.kommune.no eller på telefon 52 85 74 21 / 19 / 22.

Varamedlemmer møter kun etter nærmere avtale med sekretariatet.

Møtet avholdes på Karmøy kulturhus Åkrehamn (Rådhusvegen 71, 4270 Åkrehamn) i storsalen.

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel
001/21	Valg av leder og nestleder for Karmøy Ungdomsråd 2021
002/21	Nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge
003/21	Handlingsplan for folkehelse 2021-2023
004/21	Leve hele livet i Karmøy (2021-2023)
005/21	Samlesak for spørsmål

Kopervik, 26.01.2021

Sakshandsamar: Lene Yvonne Kvilhaug

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
001/21	Karmøy ungdomsråd	02.02.2021

Valg av leder og nestleder for Karmøy Ungdomsråd 2021

Forslag til vedtak:

Som leder av Karmøy Ungdomsråd for 2021 velges:

Som nestleder av Karmøy Ungdomsråd for 2021 velges:

Saksutredning

Ungdomsrådet er et lovpålagt politisk organ og kommunestyret selv foretar valg av representanter til ungdomsrådet jf. kommuneloven § 5-12. Representantene i Karmøy Ungdomsråd ble valgt av kommunestyret i kommunestyremøtet 14. desember 2020 sak 173/20.

Av Forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom (forskrift om medvirkningsordninger) § 3, 3. ledd følger det at rådet selv velger sin leder og nestleder blant sine medlemmer. Av reglement for saksbehandling i folkevalgte organer i Karmøy kommune følger det at leder og nestleder i ungdomsrådet velges for 1 år.

Sakshandsamar: Siri Merete Alfheim

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
002/21	Karmøy ungdomsråd	02.02.2021

Nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge

Rådmannens forslag til vedtak:

Ungdomsrådet vedtar forslag til rangering og vurdering av innkomne søknader i Nasjonal tilskuddsordningen for å inkludere barn og unge i 2021.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Barne-, ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir) forvalter Nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge. Ordningen skal bidra til å inkludere alle barn og unge, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, slik at alle har muligheten til å delta i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre. Ordningen skal også bidra til et mer inkluderende fritidsmiljø, og den dekker ferieaktiviteter. Frivillige lag, organisasjoner og offentlige instanser kan søke.

Søknadene skal vurderes i lys av kommunens barne- og ungdomspolitik. Denne politikken skal blant annet si noe om innsatsområder i kommunen. Et viktig innsatsområde i Karmøy kommune er blant annet inkluderende oppvekstmiljø som betyr at «barn og unge i Karmøy kommune skal ha gode oppvekstsvilkår preget av trygge voksne, like muligheter, varierende aktiviteter og inkluderende opplæringsmiljø». Denne målsetningen er hentet fra kortversjonen om oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer 2020. Oversikten sier noe om hvordan befolkningens helse er og hvordan helsen kan påvirkes i Karmøy kommune. Det betyr at oversikten først forsøker å gi et bilde over utfordringer, før den kommer med innspill på hvilke områder som bør ha fokus. Kortversjonen kan leses her: <https://www.karmoy.kommune.no/content/uploads/2020/09/Kortversjon-folkehelseoversikt-2020.pdf>

Søknadsprosess

Frivillige lag og foreninger søker først på midler. Deretter utarbeider SLT- og folkehelsekoordinator et forslag til vurdering og rangering av innkomne søknader. Ordfører og rådmann gjennomgår forslaget og vurderer søknadene i forhold til barne- og

ungdomspolitikken i kommunen og lokale utfordringer. Det er ved vurdering av søknadene lagt vekt på tiltak som fungerer og som allerede er startet. Tiltak som er startet og som har fått midler tidligere år prioriteres i hovedregel før nye tiltak. Dette for å skape forutsigbarhet for søker og støtte tiltak som fungerer. Antall personer i målgruppen er også vektlagt i prioritering av søknadene. Det må presiseres at prioriteringen er en krevende oppgave fordi alle søknadene er gode.

Det er rådmann og ordfører som bestemmer endelig rangeringen av søknadene. Rangeringen har noe å si for muligheten for at søkerne får tilskudd fra Bufdir. De siste årene har de 4 eller 5 høyeste prioriterte søkerne fått midler. Nytt av året er at det skal legges til rette for at barn og ungdom deltar og har innflytelse i vurdering og rangering av søknadene. For at ungdomsrådet skal kunne ta stilling til forslaget fra rådmann og ordfører gjennomgås først søknadene, så kommer det en vurdering og forslag til prioritering. Er ungdomsrådet enig med innstillingen slik den foreligger, sendes den til Bufdir. Er ungdomsrådet uenig i forslaget tas det et nytt møte med ordfører og rådmann slik at de kan ta med innspillene til ungdomsrådet i sin vurdering. Det er Bufdir som vurderer om de innkomne søknadene er i tråd med regelverket og tildeler midler.

Søkere i Karmøy kommune

Det er kommet inn seks søknader i Karmøy kommune. De som har søkt er:

1. Skattkammeret Karmøy, utstyrssentral
2. Ungzone
3. Heart Karmøy
4. Unik senteret
5. Skattkammeret Karmøy, ferie og fritid
6. Karmøy badmintonklubb

1. Skattkammeret Karmøy, utstyrssentral

Skattkammeret Karmøy driftes av Kirkens bymisjon og leier ut sports- og fritidsutstyr. De låner ut blant annet ski, balleker, hockey, sykler, friluftsutstyr, fiskeutstyr, skateboard, bmx, sparkesykler, vannleker, akebrett, redningsvester, spill, gitar m.m. Målgruppen er primært barn og unge under 20 år som ikke har råd til sports- og fritidsutstyr. Hovedmålet med arbeidet til Skattkammeret er å bidra til inkludering av barn og ungdom som faller utenfor. Skattkammeret søker om kr. 600.000.

Skattkammeret har som mål at tilbudet skal hindre stigmatisering. Derfor rettes tilbudet om gratis utlån av sports- og fritidsutstyr til alle barn og unge på Haugalandet. For å sikre at tilbudet benyttes av den primære målgruppen har de et gjensidig samarbeid med ulike aktører som arbeider tett med målgruppen. Disse aktørene anser Skattkammeret som et viktig verktøy i eget arbeid for å kunne samarbeide og favne den primære målgruppen. Skattkammeret bidrar også med utleie av utstyr i det forebyggende arbeidet i kommunen som eksempelvis overgangsleiren «ett steg opp». Lokalet til Skattkammeret kan også benyttes til barnebursdager og leies av frivillige lag og foreninger.

Skattkammeret opplever stor pågang. Dagens åpningstider dekker ikke behovet. De ønsker derfor at utstyrssentralen skal ha åpent flere dager i uken og utvidede åpningstider i skolens fridager og ferier. Dette skal de få til ved en kombinasjon av ansatte og frivillige. Tilgjengelighet også på dagtid gjør det enklere for skolene å benytte utstyret dersom de skal

på utflukt eller ha aktivitetsdager. Foreldre som ikke jobber benytter også disse tidene, særlig til innlevering.

Skattkammeret har i tillegg fått midler til å kjøpe en skaphenger. Ved hjelp av skaphengeren kan de tilby utlån der barn og unge befinner seg. Karmøy består av flere byer og tettsteder som er geografisk spredt og skattkammeret kan nå være til stede der folk bor. De ønsker blant annet å stå utenfor skolene i kommunen ved skoleslutt utvalgte dager. Skoler og andre samarbeidsparter kan også låne med seg skaphengeren med det utstyret de måtte trenge til for eksempel ski- eller stranddager.

Vurdering av søknad og forslag til plassering:

Skattkammeret søkte i 2020 om kr. 600.000 og ble tildelt kr. 295.000. Søknaden ble i 2020 prioritert på 3. plass. Bufdir oppfordrer i 2020 til, om mulig, å utvide åpningstidene. Dette for å øke tilgjengeligheten for målgruppen og deres foreldre. Bufdir påpekte også at «det omsøkte beløpet er betydelig». Bufdir har vurdert det totale tilskuddet til kommunen gjennom ordningen opp mot antall barn som lever i vedvarende lavinntekt i kommunen, jf. prioritering i regelverket. Tilskuddsbeløpet er derfor redusert i forhold til søknadsbeløpet. I 2021 søker de om kr. 600.000.

Skattkammeret er allerede etablert, det er godt besøkt, ikke stigmatiserende og fungerer bra. Skattkammeret ser også behov for utvidelse grunnet stor etterspørsel. Det er viktig å videreføre tiltak som fungerer bra. Tiltaket favner bredt og målgruppen er 830 barn, unge og familier. I tillegg er det ca. 300 personer utenfor målgruppen, slik at tiltaket favner vidt. Det er også positivt at Skattkammeret gjennom skaphenger blir enda mer tilgjengelig for innbyggerne. Videre benyttes frivillige i arbeidet og aktøren har et godt og bredt samarbeid med andre aktører. Det foreslås at søknaden prioriteres på 1. plass.

2. Ungzone

Det er Møteplassen som er organisert under IOGT sin paraply, som søker. IOGT er en frivillig organisasjon som driver forebyggende arbeid. Møteplassen et tilbud for ungdom i alderen 15-25 år som synes livet er utfordrende. Målet med tiltaket er å gi ungdommer mulighet til å skape allianser med andre ungdommer, trygge voksne og gi deltakerne gode opplevelser og mestring. Det søkes i år om kr. 600.000.

Aldersgruppen for Ungzone er 13-19 år og omfatter årlig ca. 40 ungdommer i Karmøy kommune. Disse ungdommene synes gjerne livet er utfordrende og de passer ikke nødvendigvis inn i de tradisjonelle tilbudene som finnes. Ungzone tilbyr ungdommene å delta på sosiale arenaer som fritidsaktiviteter og ulike kulturtilbud, uavhengig av foreldrenes inntekt og sosiale situasjon.

Ung Zone har et godt samarbeid med frivillige lag og foreninger for å aktivisere ungdommene. De samarbeider med ulike fjellag som b.la. bistår med å tilrettelegge forholdene for turgåere og tilbyr ulike friluftslivsaktiviteter. I tillegg får ungdommene tilbud om eksempelvis klatring, kano-, SUP- og kajakkpadling, friluftsliv, keramikkurs, leirdueskyting, ridning, frisbeegolf, bowling, shuffleboard, badminton, foto, minigolf, skiturer, brettspill, kino, glassblåsing, curling, ridning, kunst og håndverk og besøk i fornøylesparker og aktivitetssenter.

Ung Zone har vært et tilbud til ungdommer på fire utvalgte skoler siden oppstart i 2015. Tiltaket har fått gode tilbakemeldinger fra både ungdommene, deres foresatte og skolene.

Tilbakemeldinger påpeker at ungdommer fungerer bedre sosialt, de har bygget relasjoner til andre, er mer motivert for skolearbeid og har fått økt interesse for nye aktiviteter på fritiden.

Vurdering av søknad og forslag til plassering:

Det søkes i år om kr. 600.000. Tiltaket ble prioritert øverst i 2020 og de ble tildelt kr. 430.000. Bufdir bemerket ved behandling av søknaden at «det omsøkte beløpet er betydelig». Bufdir har vurdert det totale tilskuddet til kommunen gjennom ordningen opp mot antall barn som lever i vedvarende lavinntekt i kommunen, jf. prioritering i regelverket. Bufdir kuttet derfor noe i tildelte midler fra 2019 til 2020.

Ungzone er et godt fungerende tiltak som gir ca. 40 ungdommer god oppfølging og et fritidstilbud under trygge rammer. Karmøy kommune anser dette som et viktig tiltak overfor ungdom som er berørt av fattigdomsproblematikk og synes livet er litt utfordrende. Videre er det viktig å videreføre tiltak som fungerer og er startet. Det er positivt at Ungzone samarbeider med frivillige lag og foreninger og andre samarbeidende instanser. Ungdommene blir presentert for et varierende aktivitetstilbud slik at de får forsøke ulike aktiviteter og kan engasjere seg i en organisasjon etterpå. Dette tiltaket er viktig og har blitt prioritert øverst siden oppstart. Tiltaket foreslås prioritert på 2. plass.

3. Heart Karmøy

Heart Karmøy driver hjelpearbeid over hele Karmøy blant de svakeste i samfunnet. Målgruppen er personer som sliter med fattigdom, angst, ensomhet og rusproblematikk. Heart prøver å møte alle med samme verdighet og respekt uansett hvilken motstand verden har gitt dem, eller feilvalg de eventuelt har tatt. Prosjektet skal være et virkemiddel for å bedre mulighetene for at flere barn og ungdommer skal få delta på viktige sosiale arenaer, som ferie- og fritidsaktiviteter, uavhengig av foreldrenes inntekt og sosiale situasjon.

Heart Karmøy har egen friluftsgruppe som disponerer fiskeutstyr og sykler. De har eget sangkor med ca. 80 medlemmer. Videre driver de kontaktkafé en gang i uken for målgruppen. Her blir det servert varm mat og delt ut matposer til trengende. I tillegg deler de ut klær og sko, formidler sykler og annet utstyr. Heart Karmøy har en minibuss som er jevnlig i bruk. Den er registrert for 14 passasjerer og to rullestoler. Hver fredag har de utkjøring av suppe /lapskaus til rusavhengige under Risøybroen i Haugesund. De har i flere år hatt samhandlingsavtale med Karmøy kommune.

Heart Karmøy ønsker å hjelpe familier med lav inntekt til å få gode ferieminner. I 2020 fikk ti familier gode ferieminner fra blant annet Kongeparken, Bø i sommerland og Dyreparken grunnet tildelingen fra Bufdir. Lignende ferietilbud planlegges i 2021 i tillegg til storbyweekend. Det planlegges også en rekke arrangementer i 2021 som for eksempel friluftsgruppe, bowling, kino, FKH kamper, Rush trampolinepark, turer til klatreparken i Nedstrand, Kongeparken og havrafting på Røver

Vurdering av søknad og forslag til plassering:

Heart Karmøy ble prioritert som nr. fem i 2020 og søkte om kr. 140.000. De ble tildelt kr. 100.000. Det var ingen merknad fra Bufdir. De søker i år om kr. 210.000.

Det er en god søknad hvor målet er at barn, unge og deres familier som lever i lavinntekt skal få delta på fritidsaktiviteter og ferier. Målgruppen består av 250 barn, unge og familier

hvorav 50 er utenfor målgruppen. Målgruppen er barn og unge av personer som sliter med rus, angst, fattigdom, ensomhet og innvandrergupper.

Heart Karmøy er til stede for rusfamilier, psykisk syke m.m. og deres familier. Tiltaket er basert på faktisk behov for en utsatt gruppe. Det er noen aktivitetstilbud i ferieukene i kommunen, men dette bidrar til å styrke det ytterligere. Heart Karmøy benytter frivillige i arbeidet sitt. Søknaden er bra og tiltaket er viktig. Søknaden fikk sitt første tilskudd i 2020, og rangeres derfor ganske høyt oppe. Tiltaket foreslås på 3. plass.

4. UNIK-senteret

UNIK-senteret er et tilbud som er organisert under NAV Karmøy kommune. Hovedmål med tilbudet er å gi flyktningbarn- og ungdom gode opplevelser og muligheter for mestring. Tilbudet skal bidra til å forebygge de negative konsekvensene av å vokse opp i en familie som sliter med dårlig økonomi. Flyktningbarn- og ungdom blir ekstra sårbare, siden de også må tilpasse seg et nytt levesett i et nytt land. Unik-senteret søker om kr. 230.000.

Søknaden har seks delmål. Disse er:

Delmål 1: Tiltaket skal styrke integrering av flyktningbarn og unge i Karmøy kommune. Nyankomne flyktningbarn og ungdommer og deres foreldre har store utfordringer i bosettings- og etableringsfasen. Mange av flyktningene har oppholdt seg i flyktningleir i mange år før de kommer til Norge. Alle barna som er bosatt de siste tre årene er født i flyktningleir. På UNIK-senteret får barna og ungdommene en arena hvor de kan tilegne seg ny kunnskap gjennom ulike aktiviteter.

Delmål 2: Alle flyktningbarn som bosettes i Karmøy kommune skal gis mulighet til å delta i aktiviteter på lik linje med andre barn i kommunen. Den første tiden etter bosetting har ikke flyktningbarn- og ungdom forutsetninger til å delta i aktivitetstilbudene som finnes i kommunen. Manglende språk, lite kunnskap om norsk fritidskultur, helseutfordringer, og ustabil familie livssituasjon er noen av hindringene som gjør det vanskelig å delta på aktivitetstilbud. UNIK senter tilbyr barna og ungdommene en «mellomlanding», hvor de gjennom et tilpasset aktivitetstilbud kan tilnærme seg de ordinære aktivitetene for barn og unge i Karmøy kommune.

Delmål 3: Alle aktivitetene ved senteret er gratis, og de er tilpasset ulike aldersgrupper. UNIK senter er et lavterskel tilbud hvor barn og ungdom kan delta på aktiviteter uavhengig av foreldrenes inntekt.

Delmål 4: Tiltaket skal bidra til at flyktningbarn- og ungdom jevnlig får oppleve mestring og fellesskap på minst én fritidsaktivitet uavhengig av økonomi. Lek, læring og sosialisering med andre barn og unge kan bidra til å dempe de negative konsekvensene av å vokse opp i en familie med lav inntekt. Tiltaksansvarlig på UNIK senteret etablerer relasjoner til barna og ungdommene og fungerer som et bindeledd mellom barna/ungdommene og de ordinære aktivitetene i kommunen.

Delmål 5: Gi tilbud om ferieopplevelser for hele familien i skoleferien. Barn som vokser opp i familier med lav inntekt har ofte ingen ferieopplevelser å snakke om etter ferien. Barn og foreldre får ikke de sosiale opplevelsene de trenger fordi familien strever økonomisk. Når hele familien reiser sammen på ferie får de mulighet til å dele gode opplevelser og skape felles minner. UNIK-senteret gir tilbud om overnattingstur for ungdommene i en av

skoleferiene. I tillegg gis det i sommerferien tilbud om dagsutflukter for hele familier. Slike turer skal bidra at familiene danner større nettverk og møter andre familier i samme situasjon.

Delmål 6: Tiltaket hjelper ungdom med høy risiko for frafall til å fullføre og bestå videregående skole. Leksehjelp, samtalegrupper, samarbeid mellom tiltaksansvarlig og andre kommunale tjenester bidrar til tidlig kartlegging og eventuell avdekking av elever med risiko for å droppe ut av skolen.

Vurdering av søknad og forslag til plassering:

Søknaden ble rangert som nummer fire i 2020 og Bufdir tildelte den kr. 240.000. Unik-senteret søkte om kr. 560.000. Bufdir hadde ingen merknader til søknaden i 2020. I 2021 søker Unik-senteret om kr. 230.000.

UNIK-senteret gjør en veldig viktig jobb med å bistå i integreringen og styrke nyankomne flyktninger som gruppe. Ungdommene får hverdagslige aktiviteter ved senteret og de får delta på utflukter. De lærer å forstå det sosiale samspillet og de uskrevede reglene i den norske kulturen. Det er positivt at barn og unge skal integreres i ordinære fritidstilbud etter hvert og at de inkluderer frivillige i arbeidet sitt. Det er viktig å videreføre tiltak som fungerer godt og er startet.

Tiltak som driftes av frivillige organisasjoner prioriteres som hovedregel før kommunale tiltak på listen. Dette er et tiltak i kommunal regi som fungerer veldig bra. Tiltaket foreslås på 4. plass på prioriteringslisten.

5. Skattekammeret Karmøy, ferie og fritid

Skattekammeret har som hovedmål å bidra til inkludering av barn som faller utenfor og at de skal oppleve mestring, inkludering og fellesskap. Skattekammeret ønsker å skape flere aktiviteter og arrangementer som vil bidra til økt deltakelse og mestring. Denne søknaden kan sees på som en utvidelse av tilbudet til Skattekammeret.

Hovedmålsettingen er at barn og unge skal få oppleve gode og trygge ferie- og fritidsopplevelser, samt at familier samlet, eller barn og unge fra familier med sosioøkonomiske utfordringer skal få mulighet til å delta på lik linje som andre familier/barn og unge. Skattekammeret ønsker å legge til rette for at barn og unge skal få delta på aktiviteter som gir verdifulle opplevelser og bidrar til forbedring av oppvekstvilkår og livskvalitet. Tilbudene skal være universelle og åpne for alle, og på den måten ikke bidra til stigmatisering. Men de skal ha særlig fokus på å nå ut til de barna og ungdommene som vokser opp fattige på opplevelser. En kan komme fra en økonomisk sterk familie, men fremdeles vokse opp fattig på opplevelser.

Skattekammeret legger vekt på å tilby aktiviteter og arenaer der barn og unge føler seg sett og hørt i trygge omgivelser. Følelsen av tilhørighet og mestring er viktig, både hos foreldre og barn, og Skattekammeret vil skape møteplasser der de både sammen som familie og barna/ungdommene alene kan få oppleve dette.

I tillegg til at aktivitetene og arrangementene skal inkludere og hindre utenforskap, ønsker de også å skape nysgjerrighet og interesse hos det enkelte barnet/ungdommen. Fritidserklæringen har som mål at alle barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske

situasjon skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre barn. Skattkammeret forsøker derfor å ha fokus på aktiviteter og kurs som gir barn og unge mulighet til å utfolde seg i noe de ellers ikke hadde fått testet ut.

Møteplass:

Skattkammeret ønsker å tilby en åpen møteplass 3 dager i uken på ettermiddag/kveld. De har fått tilbakemeldinger fra samarbeidsparter og ikke minst fra barn og unge selv om at behovet for et åpent sted å henge utenom skoletid er stort. Kombinasjonen med utlånssentral gjør at terskelen for å komme inn på lokalet er lav. Lån av utstyr, samt deltakelse på kurs og aktiviteter både i hverdagen og i feriene gjør at mange knytter en relasjon til Skattkammeret og det blir naturlig å komme innom bare for å ha et sted å være. For Skattkammeret er det viktig å få en form for kontinuitet i tilbudet, da kontinuitet bidrar til tillitsbygging. For at deres tilbud skal bli benyttet må både barn, unge og foresatte ha tillit til dem og jobben de gjør.

Kurs og aktiviteter:

Skattkammeret har tidligere arrangert gratis kurs og aktiviteter. Her opplever de stor oppslutning. Dette vitner om at behovet er stort, og de ønsker å utvide tilbudet. I 2021 ønsker de å gjennomføre mange spennende arrangementer og aktiviteter. Både for å skape positive og meningsfulle fellesskap i seg selv, men ikke minst for å gi barn og unge en smakebit på ordinære fritidsaktiviteter. For målgruppen er også transport ofte et problem. Karmøy kommune har relativt store geografiske avstander og et begrenset kollektivtilbud. De ser derfor viktigheten av at det blir lagt opp til fellestransport slik at deltagelse blir muliggjort for de som møter utfordringer med å komme seg til arrangementene.

Ferie:

Skattkammeret ønsker å gi barn og unge gode ferieminner og noe å fortelle om når de er tilbake på skolen. Spesielt viktig er det for dem å få på plass ferieaktiviteter i sommerferien som oppleves lang for mange barn og unge. Noe av det de ønsker å få til i sommerferien og høstferien 2021 og vinterferien 2022 er aktivitetsdag ved Åkrasanden, tur til Klatreparken i Nedstrand, Sup-kurs Sandve, paintball, RUSH- trampolinepark, slalåm i Røldal, aktivitetsdager i nærområdet der de benytter utstyr fra Skattkammeret og aktiviteter i eget lokale basert på innspill fra barn og unge.

Vurdering av søknad og forslag til plassering:

Søknaden er bra, den er ny og den legger vekt på utvidelse av Skattkammeret og tilby flere aktiviteter i og utenom ferier og møteplass. Søknaden omfatter en stor målgruppe som består av ca. 500 barn, ungdom og familier og ca. 100 som er utenfor målgruppen. Målgruppen skal få kjekke opplevelser i ferien som de kan fortelle om på skoler og til venner. Skattkammeret har et godt samarbeid med kommunale instanser og frivillige lag og foreninger, og inkluderer frivillige i arbeidet.

Aktivitetene er varierte og vil appellere til ungdom og barn med ulike interesser. Aktivitetene skjer både i lokalsamfunnet og i regionen. Det er også positivt at aktivitetene ikke er stigmatiserende, men er åpne for alle. Dette bidrar til å skape sosiale møteplasser mellom ulike grupper i samfunnet. Tiltaket foreslås prioritert som nummer fem og er det første «nye» tiltaket.

6. Karmøy badmintonklubb

Målet med tiltaket er å gi økonomisk støtte til ungdom slik at de kan reise på ei ukes badmintonleir der de møter andre ungdommer og deltar på fysiske aktiviteter.

Kristiansand Badmintonklubb (KBK) har arrangert sommerleir flere ganger før. Aldersspredningen er 11-18 år. Uka vil bestå av en blanding av tekniske økter, fysiske økter, kamper, videoanalyse, lagkonkurranser og masse sosialt både innendørs og utendørs. KBK arrangerer sommerleiren for tredje året på rad. Noen har vært med alle gangene, men mange er med for første gang. Det er rett i underkant av 50 deltakere, halvparten fra KBK og halvparten tilreisende.

Vurdering av søknad og forslag til plassering:

Dette er en ny søknad som søker om midler slik at alle medlemmene som ønsker kan delta på turer som organiseres av klubben uavhengig av foreldrenes økonomiske situasjon. Målgruppen består av 12 ungdommer.

I Karmøy kommune er det en ordning med aktivitetskortordning som kan dekke noen av utgiftene i forbindelse med reiser og turneringer. Ordningen vil likevel ikke dekke hele søknadsbeløpet. Det kan også søkes om midler via Folkepuls. Tiltaket er begrenset til en ukes sommerleir og gjelder en begrenset gruppe. Men det er positivt at målgruppen favner para- og spesialutøvere, slik at det er en annen søknadsgruppe enn de øvrige søknadene. Dette er en ny søknad og den foreslås prioriterte som nr. 6.

Basert på innkomne søknader er forslag til endelig prioritering som følger:

Navn på tiltak	Nummerering	Søknadssum, kr.
Skattkammeret, utstyrssentral	1	600.000
Ungzone, møteplassen	2	600.000
Heart Karmøy	3	210.000
UNIK- senteret	4	230.000
Skattkammeret, utvidelse ferie og fritid	5	600.000
Karmøy badmintonklubb	6	67.000

Rådmannens konklusjon

Søknadsordningen er viktig for å inkludere barn og unge i Karmøy kommune. Fattigdomsproblematikken eksisterer også hos oss. Det er viktig å arbeide målrettet for å gi denne gruppen best mulig oppvekstsvilkår. Frivillige lag og foreninger er viktige bidragsytere i et slikt arbeid.

Søknadene er vurdert i forhold til barne- og ungdomspolitikken i kommunen og lokale utfordringer. Det er ved vurdering av søknadene lagt vekt på tiltak som fungerer og som allerede er startet. Disse er prioritert øverst på listen. Videre er det ved vurdering lagt vekt på antall personer i målgruppen. Dette for å skape forutsigbarhet for søker og støtte tiltak som fungerer. Rådmannen anbefaler at ungdomsrådet stiller seg bak foretatt vurdering.

Vedlegg:

Skattekammeret - utstyrsentral (1)

Ungzone

Heart Karmøy

Unik - senteret

Skattekammeret - ferie og fritid

Badminton

Veileder-til-rundskriv-01-2021

Regelverk-tilskudd-inkludering-av-barn-og-unge-2021

Sakshandsamar: Reidun Kathrin Dahl

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
002/21	Eldrerådet	19.01.2021
	Formannskapet	
001/21	Hovedutvalg administrasjon	20.01.2021
002/21	Hovedutvalg helse og omsorg	20.01.2021
003/21	Hovedutvalg oppvekst og kultur	27.01.2021
	Hovedutvalg teknisk og miljø	
003/21	Karmøy ungdomsråd	02.02.2021
	Kommunestyret	
002/21	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	19.01.2021

Handlingsplan for folkehelse 2021-2023

Rådmannens forslag til vedtak:

Karmøy kommunestyre tar «Handlingsplan for folkehelse 2021-2023» til orientering.

Eldrerådet 19.01.2021:

Behandling:

Eldrerådet støtter enstemmig innstillingen.

ELD- 002/21 Vedtak:

Rådmannens forslag til vedtak:

Karmøy kommunestyre tar «Handlingsplan for folkehelse 2021-2023» til orientering.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne 19.01.2021:

Behandling:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne støtter enstemmig innstillingen.

RFM- 002/21 Vedtak:

Rådmannens forslag til vedtak:

Karmøy kommunestyre tar «Handlingsplan for folkehelse 2021-2023» til orientering.

Hovedutvalg helse og omsorg 20.01.2021:

Behandling:

Hukommelsesteam, foreslått av Lillian Levik Løndalen, Karmøylista
Forslag fremmes av Lillian Levik Løndalen på vegne av Karmøylista.

Folkehelseplan Side 18. Foreslår et nytt punkt i skjema:

Tiltak: Hukommelsesteam og besøksvenn. Fremdrift: pågående/midlertidig redusert. Videreføre og utvikle som følge av økende forekomst av demens. Ansvar: Sektor forvaltning helse og omsorg.

Levik Løndalen (KL) fremmet sitt forslag.

Innstilling vedtatt med 6 stemmer mot 3 stemmer for forslaget fremsatt av Levik Løndalen (KL 2, H 1).

HHO- 002/21 Vedtak:

Karmøy kommunestyre tar «Handlingsplan for folkehelse 2021-2023» til orientering.

Hovedutvalg administrasjon 20.01.2021:

Behandling:

Levinsen (SV) foreslo følgende:

Mål/Tiltak i Handlingsplanen for Folkehelse: Målsetting om at familier, spesielt barn som pårørende har et lavterskeltilbud som kan gi dem hjelp i akutte vanskelige perioder i livet, der noen er alvorlig syk, eller i forbindelse med dødsfall i nære relasjoner. Dette gjøres i samarbeid med skoler, barnehager og kommunens samarbeidspartnere innenfor profesjonelle lavterskeltilbud som Kreftomsorg Rogaland kan gi familiene.

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.
Levinsens forslag ble ikke realitetsbehandlet.

HUA- 001/21 Vedtak:

Karmøy kommunestyre tar «Handlingsplan for folkehelse 2021-2023» til orientering.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I dette saksfremlegget presenteres folkehelsebegrepet, samt påvirkningsfaktorer for helse.

Videre kommer en forklaring på hvordan kommunene arbeider systematisk med folkehelsearbeid knyttet opp mot folkehelseloven. Deretter følger syv sentrale prinsipper i det nasjonale folkehelsearbeidet. Til slutt gjennomgås innholdet i "Handlingsplan for folkehelse 2021-2023".

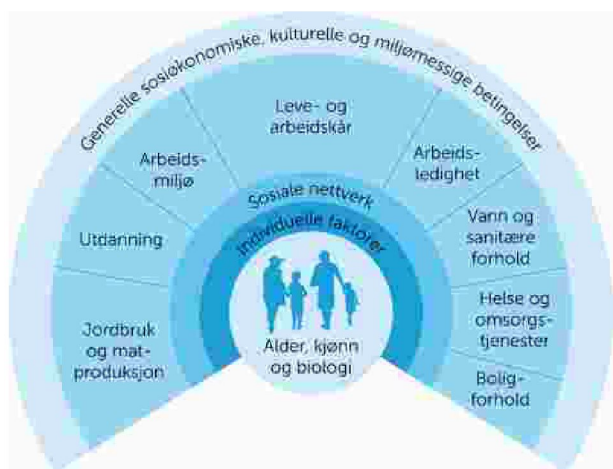
Folkehelse er et bredt og komplekst felt, og det finnes mange tanker om hva folkehelsearbeidet går ut på. Derfor er det viktig å ha med seg nasjonale og regionale føringer, samt sentrale prinsipper i det kommunale folkehelsearbeidet.

Definisjon av folkehelsebegrepet

I følge folkehelseloven (LOV-2011-06-24-29) er folkehelse «befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning» (§3 bokstav a). Formålet med folkehelseloven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller. Loven er sektor- og etatsovergripende og gir statlige myndigheter, fylkeskommune og kommune ansvar for folkehelsearbeidet. Bestemmelsene i folkehelseloven er tett koblet mot plan- og bygningsloven. Dette er fordi plan- og bygningsloven legger føringer for forhold der menneskene lever og bor.

God helse skapes der vi lever våre liv; hjemme, på jobb, i barnehage, på skolen, i lag og foreninger og i nærmiljøet. Hver innbygger har selv ansvaret for egen helse, men samfunnet skal legge til rette for gode betingelser. Det skal være enkelt å ta gode valg. Det må altså være en balanse mellom fellesskapets ansvar og den enkeltes ansvar for helse.

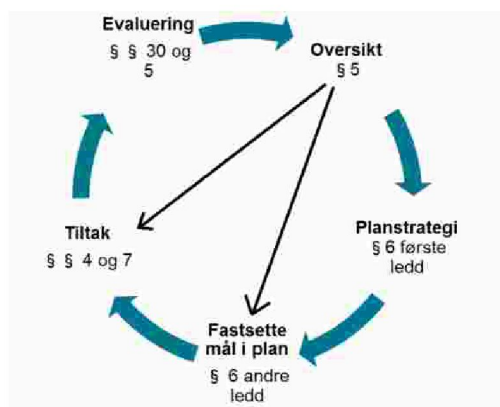
Påvirkningsfaktorene for helse er mangfoldige og overlappende, og kan virke positivt eller negativt på helsen. Dette er illustrert i Dahlgren og Witehead (1991) sin modell nedenfor.

Hvor god eller dårlig helse et menneske har er et resultat av mer enn gener og personlige valg. Modellen illustrerer hvordan spillet mellom individuelle faktorer og miljømessige faktorer påvirker helsen til den enkelte. Folkehelsearbeid må foregå på alle nivå og sirkler i modellen, men for kommunen som organisasjon er det særlig viktig å fokusere på leve- og arbeidsvilkår som utdanning, arbeid, boforhold, helsefremmende og forebyggende arbeid, samt helse- og omsorgstjenester.

Det systematiske folkehelsearbeidet

Folkehelsearbeidet skal ifølge loven utføres som en langsiktig og systematisk oppgave. Det systematiske folkehelsearbeidet, og forløpet, er illustrert i figuren som vises under. De ulike paragrafene vil kort forklares.

§5 Oversikt: Kommunen skal ha oversikt over helsetilstanden og påvirkningsfaktorene i befolkningen, slik at kommunen får et tydelig bilde av hva som er de lokale helseutfordringer i den enkelte kommune. Denne oversikten innebærer at kommunen skal utarbeide et system for løpende oversikt over helsetilstanden i befolkningen og at det hvert 4. år skal utarbeides et skriftlig oversiktsdokument. Dette er ivarettatt i Karmøy kommune jf. sak 119/20 i kommunestyret.

§6 Planstrategi: Oversiktsdokumentet skal inngå som grunnlag for kommunens planstrategi.

§7 Fastsette mål i plan: Kommunen skal i planarbeidet fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet som skal gjelde for hele kommunen. Disse skal være egnet til å møte de utfordringene kommunen står overfor. Målsetningen og strategiene som ble utformet er benyttet i "Handlingsplan for folkehelse 2021-2023". I kortversjonen av oversiktsdokumentet (sak 119/20 i kommunestyret) er det utviklet seks strategier/innsatsområder i folkehelsearbeidet for Karmøy kommune.

§§4 og 7 Tiltak: Folkehelseloven pålegger også kommunen å iverksette nødvendige tiltak for å møte utfordringene med de virkemidlene kommunen har. Oversikt over tiltak finnes i "Handlingsplan for folkehelse 2021-2023".

§§ 30 og 5 Evaluering: Kommunene skal evaluere folkehelsearbeidet for å se om det gir ønsket effekt, samt treffer med utfordringsbildet. I folkehelsearbeidet foretas det hovedsakelig kvalitative evalueringer, der behovet tilsier det. I folkehelsearbeidet vil en alltid ta høyde for å evaluere tiltak der det er hensiktsmessig.

Prinsipper i folkehelsearbeidet

I handlingsplan for folkehelse 2021-2023 er det beskrevet syv prinsipper som er sentrale i det nasjonale folkehelsearbeidet, disse er kort beskrevet her:

- **Utjevning av sosiale forskjeller:** Det finnes systematiske forskjeller i helse mellom sosioøkonomiske grupper. Vi ser også en økning i barnefattigdom. Sosial ulikhet i helse handler ikke kun om en særlig utsatt gruppe, men ulikhetene er fordelt fra minst gunstig til mest gunstig gjennom hele befolkningen, ulikhetene følger en sosial gradient. Det betyr at jo høyere sosioøkonomisk status, jo bedre helse har en. Et av de viktigste målene i folkehelsearbeidet er å redusere disse ulikhetene.
- **Helse i alt vi gjør:** Det kommunen foretar seg på alle nivåer har en helsemessig betydning. Kunnskap om helsetilstand og påvirkningsfaktorer skal være utgangspunkt når planer og tiltak blir utviklet og iverksatt i alle kommunens sektorer.
- **Bærekraftig utvikling:** En skal legge til rette for en samfunnsutvikling som sikrer grunnleggende behov over tid. Vi må ta vare på de ressursene vi har i dag, uten å ødelegge for fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov.
- **Føre-var:** Føre-var prinsippet reduserer kravet om vitenskapelig sikkerhet før iverksetting av tiltak. Dette går ut på å gripe inn før det oppstår helseskade. I planleggingen av et helhetlig folkehelsearbeid skal vi altså være føre-var når det gjelder tiltak for å fremme god helse og redusere risiko for helseskade.
- **Medvirkning:** Det at mennesker får delta aktivt til fellesskapet ut fra egne ressurser og muligheter bidrar til tilhørighet. Det skal legges til rette for bred medvirkning i folkehelsearbeidet.

- Universelle strategier: Tiltak rettet mot hele befolkningen har større effekt på folkehelsen enn tiltak rettet mot små grupper med høy risiko. En betingelse for at en slik universell tilnærming skal ha god effekt er at tiltakene treffer de med størst behov.
- Tidlig innsats: Grunnlaget for god helse dannes tidlig i livet. Det er bærekraftig å prioritere innsats tidlig i livet. Viktige oppvekstarenaer for barn og unge er familien, barnehage/skole, samt frivillige lag og foreninger.

Innholdet i planen

En av våre viktigste samfunnsressurser er en befolkning som trives og har god helse. Handlingsplan for folkehelse gjelder for alle innbyggerne i Karmøy kommune, noe som betyr at en rekke aktører må involveres for å nå planens målsettinger. Det handler om å utvikle lokalsamfunn som fremmer helse og livskvalitet, og utjevne sosiale forskjeller i helse. Vi er nødt til å skape gode oppvekst- og levekår med sunne levevaner i et trygt og inkluderende samfunn.

Formålet med planen:

1. Være Karmøy kommunes retningsgivende handlingsplan for felles forståelse av det brede folkehelsearbeidet i organisasjonen.
2. Å inspirere samfunnet i utviklingen av et inkluderende og helsefremmende samfunn for alle.

Oversiktsdokumentet «Oversikt over helsetilstanden og påvirkningsfaktorer 2020», samt kortversjonen, danner grunnlaget for denne handlingsplanen. Handlingsplanen beskriver hvordan vi ut fra kunnskapen vi får fra oversiktsarbeidet setter i verk retningsgivende tiltak som skal påvirke faktorene i en positiv retning. Handlingsplan for folkehelse 2021-2023 bygger på tidligere planer. Handlingsplanen har vært sendt ut til folkehelseforum og andre relevante aktører for uttalelser og innspill. Den inneholder konkrete tiltak og innsatsområder innen folkehelsearbeidet i Karmøy kommune.

Tiltakene i handlingsplanen er i tråd med utfordringsbildet og overordnet målsetning for folkehelsearbeidet som inngår i kommuneplanens samfunnsdel. Overordnet målsetning er: «Alle skal bo og leve i helsefremmende lokalsamfunn – med særlig fokus på barn og unges oppvekstsvilkår». Den overordnede målsetningen er igjen brutt ned til følgende innsatsområder:

Folkehelsearbeidet skal etter folkehelseloven være systematisk og langsiktig. Handlingsplanen for folkehelse gjelder derfor fra 2021 til 2023, og vil rulleres hvert 4. år slik at oversiktsarbeidet kan legges til grunn for planen. Samtidig kan det forekomme endringer i tråd med den løpende oversikten som kommunen skal utarbeide. Disse endringene vil ivaretas ved at justeringer av handlingsplanen gjennomføres hvert 2. år. For at tiltakene skal kunne gjennomføres avhenger det av at de årlige budsjettene hos kommunen og fylkeskommunen opprettholdes. 2020 var et år preget av pandemi, noen tiltak ble derfor ikke fullført som planlagt.

Handlingsplanen med tiltak knyttet opp mot de seks innsatsområdene ligger vedlagt.

Rådmannens vurdering

Folkehelse er et satsningsområde for Karmøy kommune. Loven gir rådmannen og hele kommunen plikt og ansvar til bl.a. å tenke «helse i alt vi gjør», ha løpende oversikt over helsetilstanden, utarbeide et skriftlig oversiktsdokument hvert fjerde år og sette inn tiltak i tråd med utfordringene og evaluere disse. «Handlingsplan for folkehelse 2021-2023» viser en oversikt over tiltak for å løse noen av utfordringene i Karmøy kommune.

Rådmannen anbefaler at kommunestyret gir sin tilslutning til at handlingsplanen legges til grunn for det videre arbeidet innenfor dette omfattende saksfeltet.

Vedlegg:

Handlingsplan folkehelse 2021-2023

Sakshandsamar: Pål Nygård

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
006/21	Eldrerådet	19.01.2021
006/21	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	19.01.2021
004/21	Karmøy ungdomsråd	02.02.2021
004/21	Hovedutvalg oppvekst og kultur	27.01.2021
	Hovedutvalg teknisk og miljø	
003/21	Hovedutvalg helse og omsorg	20.01.2021
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

Leve hele livet i Karmøy (2021-2023)

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Karmøy kommunestyret vedtar plan for **Leve hele livet i Karmøy (2021-2023)**.
2. Behov for ressurser knyttet til gjennomføring av konkrete tiltak i planen vurderes i forbindelse med årlige budsjett- og økonomiplaner.
3. Planen integreres i det øvrige kommunale planverket.

Eldrerådet 19.01.2021:

Behandling:

Eldrerådet støtter enstemmig innstillingen og ber om at eldrerådet kontinuerlig blir holdt underrettet om saken.

ELD- 006/21 Vedtak:

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Karmøy kommunestyret vedtar plan for **Leve hele livet i Karmøy (2021-2023)**.
2. Behov for ressurser knyttet til gjennomføring av konkrete tiltak i planen vurderes i forbindelse med årlige budsjett- og økonomiplaner.
3. Planen integreres i det øvrige kommunale planverket.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne 19.01.2021:

Behandling:

Nordbø viste til prosjekt Livsglede i sykehjem og anbefalte å utvide dette til historieformidling for å få levende bygder på tvers av generasjoner og kom med følgende innspill:

Rådet ynskjer i samarbeid med kommunen å setje eit sterkare fokus på historia vår. Eldre døyr og ein registrerer at yngre går glipp av livserfaring, historie, sagn og soger, fordi menneske no møtes skjeldnare. Det er viktig at slikt blir vidareformidla imellom generasjonar, dette er enda viktigare no i ein pandemi. I ein situasjon kor dei eldre ikkje møter yngre pga. restriksjonar, blir det enda synlegare kva ein går glipp av.

Verdifull tid imellom unge og eldre, historieformidling, relasjonar imellom generasjonar. Kor kjem ein frå, kven er ein.? Psykisk helse for alle generasjonar i Karmøy.

Ein pandemi er øydeleggjande på mange måtar, eit nettbrett kan aldri erstatte relasjonen imellom ung og eldre, historia fortalt i ekthet.

Ei lita velforening på Sandhåland har saman med Skudenes seniornett, starta eit prosjekt kor forskjellige historie tema har blitt og vil bli belyst. Ein knytter opp lokal befolkninga til temaer som: tidleg busettjing, jordbruk og fauna på vestsida, fiske, utvandringa til Amerika, krigens dagar, Alaskafiskere osv. Modellen kor bygdas historie blir gjort levande i form av bilder, fortellingar fortalt av gjenlevande, samler fulle hus på bedehuset i bygda. Dette er med på å skape levande bygder.

Rådet vil be hovedutvala for oppvekst og kultur samt helse og omsorg om å ta initiativ til at historia blir vidarefortalt. Der kan være mange måtar å gjere dette på, kom gjerne med innspel og forslag i dette viktige arbeidet.

Budal foreslo:

Eldre kan inviteres til skolene for historieformidling.

Rådet ønsker at saksbehandler Pål Nygård orienterer om Leve hele livet i Karmøy i møtet 9. mars.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne støtter enstemmig innstillingen med følgende tilleggspunkt 4:

4. Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne viser til prosjektet Livsglede i sykehjem og anbefaler at det også legges til rette for å få levende bygder på tvers av generasjoner bl.a. ved å invitere eldre til skolene for historieformidling.

Rådet ynskjer i samarbeid med kommunen å setje eit sterkare fokus på historia vår. Eldre døyr og ein registrerer at yngre går glipp av livserfaring, historie, sagn og soger, fordi menneske no møtes skjeldnare. Det er viktig at slikt blir vidareformidla imellom generasjonar, dette er enda viktigare no i ein pandemi. I ein situasjon kor dei eldre ikkje møter yngre pga. restriksjonar, blir det enda synlegare kva ein går glipp av.

Verdifull tid imellom unge og eldre, historieformidling, relasjonar imellom generasjonar. Kor kjem ein frå, kven er ein.? Psykisk helse for alle generasjonar i Karmøy.

Ein pandemi er øydeleggjande på mange måtar, eit nettbrett kan aldri erstatte relasjonen imellom ung og eldre, historia fortalt i ekthet.

Ei lita velforening på Sandhåland har saman med Skudenes seniornett, starta eit prosjekt kor forskjellige historie tema har blitt og vil bli belyst. Ein knytter opp lokal befolkninga til temaer som: tidleg busettjing, jordbruk og fauna på vestsida, fiske, utvandringa til Amerika, krigens dagar, Alaskafiskere osv. Modellen kor bygdas historie blir gjort levande i form av bilder, fortellingar fortalt av gjenlevande, samler fulle hus på bedehuset i bygda. Dette er med på å skape levande bygder.

Rådet vil be hovedutvala for oppvekst og kultur samt helse og omsorg om å ta initiativ til at historia blir vidarefortalt. Der kan være mange måtar å gjere dette på, kom gjerne med innspel og forslag i dette viktige arbeidet.

Hovedutvalg helse og omsorg 20.01.2021:

Behandling:

Nytt punkt på side 25 i Leva hele livet, under overskrift: Avlastning og støtte til pårørende., foreslått av Lillian Levik Løndalen, Karmøylista

HHO vedtar følgende tilleggspunkt:

Opprinnelig tekst: Kommunens ansatte formidler informasjon om ulike pårørendekurs, blant annet i regi av Helse Fonna.

Kommunens kreftkoordinator er en viktig støttespiller for både de som er rammet av kreft i tillegg til pårørende.

Forslag til nytt punkt i tillegg til opprinnelig tekst: Hukommelsesteamet er viktige støttespillere for de som rammes av demens og deres pårørende.

Forslaget fremmes av Lillian Levik Løndalen på vegne av Karmøylista

Forslag til vedtak om nytt punkt i "Leva hele livet" side 3., foreslått av Lillian Levik Løndalen, Karmøylista

Opprinnelig tekst: Vi forventer at flere vil trenge hjelp fra helse- og omsorgstjenestene, gjerne også komplekse tjenester. På den annen side vil antall personer i yrkesaktiv alder synke. Hele samfunnet må derfor tenke nytt. Den enkelte må ta vare på egen helse og i størst mulig grad tilrettelegge hjemmet sitt for alderdommen. Eldre som er i stand og som har lyst til å være aktive, bør få muligheten. Det vil være "vinn-vinn" for den enkelte og samfunnet.

Forslag til tekst i tillegg til den opprinnelige: For personer som utvikler demens og deres pårørende er veiledning fra kompetent personale helt nødvendig. Dette kan medføre at pårørende klarer å stå i omsorgsoppgavene og den demente kan bo hjemme lengre.

Befolkningsprognose personer som utvikler demens i Karmøy kommune 2020-2050

2020 2025 2030 2040 2050

768 909 1086 1469 1783

(kilde: demenskartet.no)

Forslaget fremmes av Lillian Levik Løndalen på vegne av Karmøylista

Forslag til tillegg i tekst "Leva hele livet" side 12, foreslått av Lillian Levik Løndalen, Karmøylista

Opprinnelig tekst: Utfordringer Leve hele livet omtales av fylkesmannen som en samfunnsreform. De demografiske endringene som samfunnet vårt opplever fremover, er kommunen nødt til å ta i betraktning. Kommunens økonomi blir strammere, det blir betydelig flere eldre, Foreslår at HHO vedta ekstra tekst som presenteres i parentes: (antall personer med demens øker betydelig) og antall personer i yrkesaktiv alder synker.

Forslaget fremmes av Lillian Levik Løndalen på vegne av Karmøylista

Forslag tilleggspunkt på side 30 "Leva hele livet" under overskriften: Tiltak under hovedmål 2: Trygge helse- og omsorgstjenester, foreslått av Lillian Levik Løndalen, Karmøylista

HHO vedtar tilleggspunkt i skjemaet tiltak side 30 med følgende ordlyd:

Det tas sikte på å være fremoverlent i forhold til prognosene om en stadig økning av demente i kommunen, der en satser på lavterskeltilbud, frivillighet i tillegg til offentlige tjenester.

Tiltak: Hukommelsesteamet er et lavterskeltilbud som bidrar til kartlegging og tidlig utredning av demente, de veileder både den demente og de pårørende. I tillegg driver Hukommelsesteamet aktivitetssvenn i samarbeid med frivillighetssentralene, der målet er å forebygge ensomhet for demente. Mange som utvikler demens opplever personlighets endringer og funksjonstap, noe som kan medføre utrygghet og økt behov for støtte. Ved å bruke lavterskeltilbud i samarbeid med frivilligheten og de kommunale tilbudene kan flere leve et godt liv i en ny situasjon.

Oppstart: Pågående, men redusert pga. nedskjæringer.

Økonomi: Vurderes i forbindelse med de årlige budsjettene
Forslag fremmet av Lillian Levik Løndalen på vegne av Karmøylista

Levik Løndalen (KL) fremmet sine 4 forslag.

Avstemningen ble fortatt ved at man satt innstillingen opp mot forslagene fremsatt av Levik Løndalen (KL) i sin helhet. Dersom innstillingen fikk flertall, ville alle forslagene fremsatt av Levik Løndalen (KL) falle og det følgelig ikke være nødvendig å stemme for hvert av forslagene.

Innstilling vedtatt med 6 stemmer mot 3 stemmer for forslag fremsatt av Levik Løndalen (KL 2, H 1).
Forslagene fremsatt av Levik Løndalen (KL) falt.

HHO- 003/21 Vedtak:

1. Karmøy kommunestyret vedtar plan for **Leve hele livet i Karmøy (2021-2023)**.
2. Behov for ressurser knyttet til gjennomføring av konkrete tiltak i planen vurderes i forbindelse med årlige budsjett- og økonomiplaner.
3. Planen integreres i det øvrige kommunale planverket.

Saksfremlegg

Bakgrunn

Temaplanen **Leve hele livet i Karmøy** følger opp [stortingsmelding 15 \(2017-2018\) Leve hele livet – en kvalitetsreform for eldre](#), som ble vedtatt i Stortinget november 2018. Reformperioden startet i 2019 og varer frem til 2023. Målgruppen er eldre over 65 år, både de som bor hjemme og de som bor på institusjon.

Stortingsmeldingen Leve hele livet består av 25 konkrete og utprøvde løsninger på områder hvor det kan svikte i tilbudet til eldre i dag. Løsningsforslagene bygger på hva ansatte, eldre, pårørende, frivillige, forskere og ledere har sett fungere i praksis. Målgruppen har ulike forutsetninger og store variasjoner i behov og ønsker.

Det er viktig å finne gode løsninger på tvers av sektorer. Løsningsforslagene er delt inn i fem områder som utgjør reformens innsatsområder:

1. et aldersvennlig Norge

2. aktivitet og fellesskap
3. mat og måltider
4. helsehjelp
5. sammenheng i tjenestene

En av bakgrunnene for reformen er at antall og andel eldre i befolkningen øker betydelig i årene som kommer. Det er også flere som lever med kronisk sykdom, flere overlever fødsel og flere overlever etter ulykker og store traumer. Det blir også flere med funksjons-nedsettelse som lever i egen bolig. Forekomsten av demens i samfunnet vil også øke, da det øker med alderen. Blant mennesker over 90 år har mer enn hver tredje person utviklet demens og 15 prosent av dem er over 75 år. Det forventes dermed at flere vil trenge hjelp fra helse- og omsorgstjenestene i årene som kommer, gjerne også komplekse tjenester. På den annen side vil antall personer i yrkesaktiv alder synke.

Store endringer fører til at hele samfunnet må tenke nytt. Den enkelte må ta vare på egen helse og i størst mulig grad tilrettelegge hjemmet sitt for alderdommen. Eldre som er i stand og som har lyst til å være aktive, bør få muligheten. Det vil være "vinn-vinn" for den enkelte og samfunnet.

Utviklingen i Karmøy

I Karmøy vil antall personer som er 67 år eller eldre øke fra dagens ca. 6400 til rundt 10300 i 2040. Hver fjerde person i Karmøy vil være over 67 år i 2040, sammenlignet med dagens én av sju. I økonomiplanperioden 2021-2024 er det særlig aldersgruppen 80-89 år som etter prognosene forventes å vokse mye, mens i de påfølgende årene vil en begynne å se en sterk vekst også i personer over 90 år:

Aldersgrupper	2020	2025	2030
67-79 år	4635	5154	5350
80-89 år	1461	1831	2346
90+ år	316	391	490

Kilde: SSB og Karmøy kommune

Beregninger fra [Kommunal- og moderniseringsdepartementet](#) indikerer at behovet innen institusjon og hjemmetjeneste vil øke med 690 årsverk fra 2017 til 2040, mens det vil synke for øvrige sektorer i henhold til den demografiske utviklingen i Karmøy.

Reformens fem faser

1. I reformens første fase i 2019 definerte kommunen rammer, gjennomføring og oppstart av planprosessen. I denne fasen vedtok kommunen hvordan reformens løsninger kunne tilpasses lokale forhold og innføres i samarbeid med andre tjenesteområder, frivillig sektor og andre aktører i lokalsamfunnet.
2. I andre fase i 2020 tok kommunen stilling til løsningene i reformen, og planla hvordan de skulle utformes og gjennomføres lokalt. I denne fasen kartla kommunen sin egne behov og utfordringer og gjennom politiske vedtak tok stilling til forslagene i reformen.
3. I tredje fase 2020-2021 har kommunen jobbet med å systematisere innsatsområdene og løsningene gjennom planutkastet som nå er til behandling. Planen beskriver hvordan kommunen skal utforme og gjennomføre tiltakene lokalt. Det er forventet at alle kommunene i Norge innen utgangen av 2021 viser til politisk vedtatte planer for hvordan reformens innsatsområder og løsninger skal gjennomføres. Karmøy vil være en av de første kommunene som vedtar sin plan allerede i innledningen av 2021.
4. I fjerde fase skal kommunen integrere planen i det øvrige planverket. Kommunen har omtalt dette i sitt planprogram for kommuneplanens samfunnsdel.
5. Den siste fasen i reformen er gjennomføringen av planen. Slik det fremgår av selve plandokumentet har Karmøy kommune allerede startet med enkelte av tiltakene i planen.

Medvirkning i planarbeidet

Hovedutvalg helse og omsorg og eldrerådet har kommet med nyttige innspill og gjort vedtak underveis i planarbeidet i forhold til prosess, medvirkning, struktur, innsatsområder, hovedmål og tiltak som skal prioriteres i planen. Hovedutvalg helse og omsorg har behandlet **Leve hele livet** i følgende møter:

Sak nr. Tittel

42/19 [Leve hele livet - Orientering om status og forslag til medvirkning](#)

04/20 [Leve hele livet - Orientering om status](#)

15/20 [Leve hele livet - Planprosess, struktur og mulige innsatsområder](#)

34/20 Leve hele livet – Status pr 1. oktober 2020

For å sikre innspill til planen utover den politiske involveringen, har det vært gjennomført åpent dialogmøte hvor alle interessenter kunne møte og spille inn sine forslag til planen. I tillegg har det vært mulighet for fritt å gi innspill til planen via kommunens hjemmesider underveis i prosessen.

Basert på behandlingene og innspillene vedtok hovedutvalg helse og omsorg at planen skulle ha følgende to hovedmål:

1. Lokalsamfunn som fremmer eldres livskvalitet
2. Trygge helse- og omsorgstjenester

Alle innspillene og tiltakene er systematisert etter de to vedtatte hovedmålene, og planen er delt inn i følgende kapitler:

1. Innledning
2. De fem innsatsområdene i Leve hele livet
3. Status og utfordringer knyttet til innsatsområdene
4. Hovedmål og tiltak fram mot 2023.

Høring

Forslag til plan ble lagt ut på åpen høring i perioden 5. november 2020 til 3. desember 2020. I løpet av høringsperioden mottok kommunen høringssvar fra følgende, som er vedlagt i sin helhet:

- Karmøy Senior Høyre
- Karmøy Røde kors
- Seniornett Skudenes
- Hinderaker & Visnes vel
- Aina Olena Gofar
- Kristin Mørch

Etter høringsinnspillene er følgende vurderinger gjort/endringer tatt inn i planens tiltaksdel:

- Under tiltaket **Livsglede i sykehjem/dagtilbud** er punktet om å utvikle prosedyrer for samarbeid utvidet til også omhandle retningslinjer for godt samarbeid med frivillige lag og organisasjoner som tydeliggjør roller, bygger opp under forutsigbarhet og gjensidig respekt, jfr. Plan for frivillighet 2018-2022.
- I tre av høringssvarene er betydningen av å ivareta godt samarbeid med frivillige bemerket, og det vises også til Plan for frivillighet 2018-2022. Karmøy Røde Kors har særlig tydeliggjort at godt samarbeid bygger på tydelige avklaringer av aktørenes rolle, betydningen av å ha retningslinjer for godt samarbeid, forutsigbarhet i arbeidet og

gjensidig respekt i sitt innspill. Utover det endrede punktet beskrevet over, omhandler planen også et eget punkt om hvordan kommunen ønsker å styrke rollen som aktivitets- og kulturkontakt i sykehjemmene (herunder gjøre rollen mer kjent). Tiltaket vil også være viktig for å møte disse innspillene.

- Under tiltaket **Livsglede i sykehjem/dagtilbud** er det blant annet beskrevet betydningen av å styrke samarbeidet med Åkrahamn videregående skole og andre inn mot blant annet hjelpeverktøyet «livsarket mitt». Etter høringsrunden er også Seniornett nevnt i dette punktet siden Skudenes Seniornett har spilt inn at de ønsker et samarbeid om «Min livshistorie». Det er naturlig å nevne seniornettet spesifikt i planen siden deres ønske samsvarer med tiltakspunktet. Innspillet samsvarer også med tiltakspunktet under **Etikk og kvalitetsforbedring** som omhandler livshistoriebeskrivelse. Punktet er derfor utvidet til også å omhandle om min livshistorie kan påbegynnes før innbyggerne kommer på sykehjem i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner.
- Under **Tjenestetilbud og kapasitet** er et av tiltakene å legge til rette for at innbyggere kan bo lengst mulig i egne hjem med blant annet bruk av velferdsteknologiske løsninger. Etter høringsrunden er det tilført en setning som sier at kommunen skal søke samarbeid med frivillige lag og organisasjoner for å spre kunnskap og kjennskap om kommunens velferdsteknologisatsning etter innspill fra Seniornett Skudenes.
- Under tiltaket **Kompetanse, tverrsektoriell tenkning og samarbeid** er det tydeliggjort at samarbeidet om demensvennlig samfunn også skal omhandle samarbeid om aldersvennlig samfunn sammen med blant annet kommunes biblioteker, kulturinstitusjoner og frivillige lag/organisasjoner etter innspill fra Seniornett Skudenes vedrørende biblioteker.
- I sitt høringsinnspill bemerker Kristin Mørch viktigheten av at kommunen har fokus på forbyggende aktiviteter for eldre som ikke er så dårlige at de trenger kommunale helsehjelp nå, men vil kunne trenge det senere. I høringsinnspillet ønsker hun lettere tilgjengelig oversikt over hva som skjer lokalt av ulike aktiviteter. Under tiltaket **Bevisste og aktive eldre** er det etter høringsrunden tatt med å nå ut med informasjon om ulike lokale tilbud i nærområdet for reformens aldersgruppe i videreutviklingen av aktivkarmoy.no og andre verktøy.
- Kristin Mørch spiller også inn hvordan tilrettelegging av transport kan bidra til økt aktivitet, som igjen medfører at kommunen slipper å levere hjelp i hjemmet eller ta eldre inn på eldreheim. Dette innspillet sammenfaller med tiltaket under **Bevisste og aktive eldre** med å utrede behovet for transportmuligheter for eldre for å kunne delta i samfunnet slik de ønsker.
- Kristin Mørch spiller videre inn viktigheten av å tilrettelegge med benker i nærområdet der de eldre kan sette seg ned for å hvile seg når de går tur. Innspillet sammenfaller med tiltaket under **Kompetanse, tverrsektoriell tenkning og samarbeid** som beskriver hvordan Eldretråkk kan anvendes som medvirkningsmetode for kartlegging og planlegging av et trygt og aldersvennlig nærmiljø med høy grad av aktivitet.
- Karmøy Senior Høyre lanserer muligheten som kan ligge i å introdusere lokale trygghetspatroljer i samarbeid med frivillige lag/organisasjoner i sitt høringsbrev. De mener slike patroljer kan bevege seg og være synlige i nabolag med særskilte behov, og slik bidra til økt trygghet for gamle, unge samt hus og heim. Under **Bevisste og aktive eldre** er høringsinnspillet til Karmøy Senior Høyre om

lokale trygghetspatruljer tatt inn som et nytt tiltakspunkt i planen.

- I sitt høringsbrev signaliserer Karmøy Senior Høyre bekymring for at kommunen ikke tar høyde for behovet for tilstrekkelig antall sykehjemsplasser og andre heldøgns omsorgsplasser. De savner også større fokus på mulighetene for fritt/friere brukervalg mellom kommunale og private velferdstjenester, og mulighetene som kan ligge i et samarbeid mellom kommunen og private interesser hva angår tilrettelagte botilbud for eldre. Aina Olena Gofar bemerker også i sitt høringsinnspill at kvaliteten på tilbudene bør tilstrebes for å kunne møte konkurranse fra eventuelt andre aktører. Kommunestyret vedtok i sak 126/16 plan for heldøgnsomsorg. Planen har et 10 års perspektiv, og skal ivareta kommunens behov for heldøgnsomsorgsplasser frem til 2026. I saken ble det vedtatt at kommunen tar sikte på å etablere minimum 100 plasser for heldøgnsomsorg innen 2026. Disse skal bestå både av institusjonsplasser og heldøgns omsorgsboliger. Plan for heldøgnsomsorg er beskrevet i temaplanen **Leve hele livet**, også under tiltakspunktet **Tjenestetilbud og kapasitet**. I planleggingen og prosjekteringen av utbyggingen på Spanne vil det være naturlig å vurdere om fremtidig kapasitetsbehov bør belyses nærmere, samt undersøke mulighetene for samarbeid med private interesser om tilrettelagte botilbud for eldre. Kommunens fremtidige behov vil også bli grundig belyst når plan for heldøgnsomsorg skal revideres. Mulighetene for fritt/friere brukervalg mellom kommunale og private velferdstjenester, samt å ha høyt fokus på kommunal tjenestekvalitet opp mot andre relevante aktører, er problemstillinger kommunen bør ha et bevisst løpende forhold til og ta stilling til etter hvert som problemstillingene blir aktualisert.
- Hinderaker & Visnes Vel har ingen konkrete merknader til planen, men ønsker å signalisere at de ser frem til å være en positiv bidragsyter. Leve hele livet er avhengig av positive bidragsytere slik innspillet fra Hinderaker & Visnes Vel signaliserer for å lykkes med satsningsområdene i planen, jfr. også Plan for frivillighet 2018-2022.

Alle høringssvarene og innspill underveis i planprosessen er i sin helhet vedlagt saken.

Rådmannens vurdering

Utgangspunktet for *Leve hele livet* er å skape et mer aldersvennlig samfunn der eldre lever gode liv og deltar aktivt i samfunnslivet. Planen skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger, ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det, at pårørende kan bidra uten at de blir utslitt og at ansatte kan bruke sin kompetanse i tjenestene.

Aldersvennlige lokalsamfunn handler om å gjøre samfunnet i stand til å møte utfordringene og mulighetene knyttet til en aldrende befolkning. Flere sektorer må involveres og medvirkning må være i fokus for at eldre skal kunne delta i samfunnet.

At vi lever lenger og at eldre utgjør en stadig større del av befolkningen er en positiv utvikling og gir nye muligheter. Dette mulighetsrommet må vi som kommune og innbyggere utforske og ta i bruk. Innbyggerne må i større grad inviteres inn som frivillige i tjenester til oppgaver de opplever som meningsfulle, noe som er en vinn-vinn situasjon både for kommunen og den frivillige.

Hver enkelt av oss må ta vare på egen helse, tilrettelegge hjemmet for alderdommen i størst mulig grad og ta i bruk mulighetene som ny teknologi gir. Velferdsteknologi er et virkemiddel i kommunens tjenestetilbud både i sykehjemmene gjennom videre satsning på pasientvarslingsanlegg og i den enkelte innbyggers bolig når de får helsehjelp.

Planen *Leve hele livet* bygger på [stortingsmelding 15 \(2017-2018\) Leve hele livet – en kvalitetsreform for eldre](#). Den vil vare frem til 2023 og bygger på hva ansatte, eldre, pårørende, frivillige og ledere har sett fungerer i praksis. Hva som løfter kvaliteten på tjenestene og bidrar til trygg, verdig alderdom.

I planarbeidet har kommunen deltatt i læringsnettverk for å dele erfaringer og lære av andre kommuner. I planen *Leve hele livet i Karmøy* er tiltakene for å få bedre løsninger i tilbudet til eldre samlet og systematisert. Disse skal sikre alle innbyggere en god og trygg alderdom. Det innebærer både bedre tjenester og tilbud, men også et aldersvennlig samfunn der eldre får brukt sine ressurser.

Vedlegg:

Plan for Leve hele livet i Karmøy 2021-2023

Høringssvar fra Karmøy senior Høyre

Høringssvar fra Hinderaker & Visnes Vel

Høringssvar fra Seniornett Skudenes

Høringssvar fra Kristin Mørch

Høringssvar fra Aina Olena Gofar

Høringssvar fra Karmøy Røde Kors

Innspill til Leve hele livet - nettskjema januar 2020

Innspill til Leve hele livet - kafedialog desember 2019

KARMØY KOMMUNE

Dato:
26.01.2021
Arkivsak-ID.:
21/126
JournalpostID:
21/4206

Sakshandsamar: Lene Yvonne Kvilhaug

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
005/21	Karmøy ungdomsråd	02.02.2021

Samlesak for spørsmål